

KRITICKÁ SITUACE V PROCESU PŘIPOMÍNKOVÁNÍ A PROJEDNÁVÁNÍ EVROPSKÝCH NOREM

1. Všeobecná situace k 21.9.2005

- 11 roků je řešen projekt přejímání evropských norem pro pozemní komunikace za podpory MD ČR (rok 2004 znamenal převzetí 45 EN o celkovém rozsahu 818 stran).
- 3 roky je řešen projekt ISPROFOND č. 5006210013 Přejímání evropských norem pro stavbu vozovek financovaný SFDI a Sdružením (příspěvek SFDI 9,2 mil.Kč, příspěvek Sdružení 2,3 mil. Kč).
- 1 rok uplynul od úspěšného zavedení sady harmonizovaných evropských norem na kamenivo pro stavební účely (7 EN, cca 300 stran), které byly zpracovány s národními přílohami na základě rozsáhlých porovnávacích zkoušek.
- Plán projektu ISPROFOND na rok 2005 počítal se zavedením 6 evropských norem pro stavbu vozovek z WG 3 a WG 4. V reálném naplnění byly zpracovány nad rámec přejímaných EN s národními přílohami ještě 3 navazující samostatné ČSN a tři dílčí zpřesňující změny specifikací na kamenivo (9 ČSN EN a ČSN + 3 změny ČSN EN v celkovém rozsahu 182 stran).
- Konečné zavedení první generace EN podle harmonogramu projektu ISPROFOND a termínů schvalování EN se předpokládá v letech 2005 až 2006.

Závěr 1	<ul style="list-style-type: none"> • Práce roku 2005 jsou kritickou zkouškou procesu zavádění evropských norem pro stavbu vozovek do národní soustavy ČSN a rezortních předpisů. • Neprůchodnost zahájeného připomínkování a projednávání norem ohrozila nejen výsledky již dokončených prací, ale v daném stavu znemožňuje další pokračování jak porovnávacích zkoušek, tak normalizačních úkolů.
----------------	--

2. Chybějící koncepce převodu ČSN EN do národní soustavy norem a rezortních předpisů

- Technické kvalitativní podmínky staveb pozemních komunikací (MD ČR) v řadě případů doplňovaly a zpříšňovaly požadavky platných ČSN, a to někdy i způsobem objektivně nereálným, nesplnitelným a všeobecně ignorovaným, jako je např. požadavek TKP 5 na čistotu štěrkodrti – východisko pro porovnávací zkoušky projektu ISPROFOND v roce 2005, dílčí úkol 4 (příloha 4).
- Zpracování národních příloh k evropským normám mělo řešit v ustanoveních, kde je to dovolené a vhodné, uplatnění zkušeností a požadavků obvyklých v ČR za předpokladu, že nebudou nadále zpříšňovány dalšími ustanoveními v rezortních předpisech (TKP, TP). Porušení tohoto principu znamená faktické nedodržování evropských norem na národní úrovni a je při jakémkoliv zadání veřejné zakázky napadnutelné.
- Zásady pro převod evropských norem do soustavy ČSN a rezortních předpisů v působnosti Ministerstva dopravy ČR nebyly dosud zpracovány a vyhlášeny. Tento stav blokuje další projednávání evropských norem v ČR, neboť nikde není deklarováno ani zaručeno, že výsledky připomínkových jednání k ČSN EN včetně národních příloh a navazujících ČSN budou respektovány i na úrovni ŘSD ČR a MD ČR a nebudou dále bez jakékoliv možnosti věcné argumentace zpříšňovány a měněny.
- Jako aktuálně potřebná náhrada chybějících zásad z úrovně MD ČR byl profesními sdruženími zpracován a předjednan dokument „Společné zásady k přejímání evropských norem pro pozemní komunikace do národních norem a předpisů“. Tento

dokument schválilo předsednictvo Sdružení pro výstavbu silnic Praha dne 7.9.2005 a následně představitelé Asociace kamenoprůmyslu ČR (písemný souhlas 15.9.2005).

- Společné zásady byly osobně předloženy generálnímu řediteli ŘSD ČR Ing. Petru Laušmanovi dne 8.9.2005 se žádostí o jejich projednání na úrovni ředitele odboru pozemních komunikací MD ČR Ing. Jiřího Nouzy – zatím bez odezvy.

Závěr 2	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracování národních příloh k EN a navazujících ČSN vychází z existující úrovně poznatků v ČR a zohledňuje technická ustanovení a požadavky rezortních předpisů TKP, TP. Tato komplexní transformace předpisů vyžaduje deklarování jasných postupů a pravidel, která budou jednotně dodržována po celý několikaletý transformační proces. • Dokument „Společné zásady k přejímání evropských norem pro pozemní komunikace do národních norem a předpisů“ vychází z předchozí zkušenosti při zavádění harmonizovaných evropských norem na kamenivo. Bez tohoto či jiného schváleného postupu se zastaví práce na přejímání EN (viz. kolaps jednání 15.9.2005).
----------------	--

3. Nerespektování pravidel a postupů pro přípravu, připomínkování a projednávání evropských norem

- Vnitřní pravidla CEN a CENELEC pro zpracování evropských norem stanoví jednoznačně, že nebudou zohledňovány připomínky v pozdějších stádiích zpracování norem, pokud nebyly uplatněny v průběhu řešení a za účasti připomínkových. Je skutečností, že i na národní úrovni se k výsledným návrhům norem vyjadřují pracovníci, kteří neznají předchozí pracovní výsledky, opakují již vyjasněné a projednané připomínky (debaty o smyslu, významu, rozsahu národních příloh) a neúčastní se prací spojených s převodem norem např. v rámci projektu ISPROFOND.
- Zástupce MD ČR OPK Ing. Lubomír Tichý, CSc. se nezúčastnil ani nezaslal žádné vyjádření ke třem výročním zasedáním řídicího výboru projektu ISPROFOND (2003, 2004, 2005), který předkládá plán prací a připravuje návrh řešení evropských norem pro stavbu vozovek. (Za ŘSD ČR se účastní pověřená pracovnice Ing. Marie Birnbaumová, závod Brno).
- Postup řešení projektu je dvakrát ročně projednáván v národních aplikačních týmech, které jsou otevřeny pro všechny odborníky ze všech zájmových sfér. I tyto porady se až na výjimky odehrávají bez účasti pracovníků MD ČR a ŘSD Praha.
- Výsledkem tohoto stavu jsou dvě protichůdná stanoviska pracovníků ŘSD Praha a ŘSD Brno k diskutabilní hodnotě součinitele ohladitelnosti PSV pro kamenivo. Ing. P. Ševčík, ŘSD, závod Brno, zaslal oficiální nesouhlasné vyjádření k hodnotě PSV 56 pro kamenivo do asfaltových směsí (příloha 1). Toto realistické stanovisko bylo projednáno jako východisko k řešení dne 15.9. ke změně ČSN EN 13043 (příloha 1). Naproti tomu Ing. J. Hromádka, ŘSD, závod Praha, v „diskusním příspěvku“ (příloha 2) nesouhlasí s nižší tabulkovou hodnotou PSV 50 ani pro méně exponované cementobetonové kryty. Jak vyřešit protichůdné požadavky dvou pracovišť ŘSD ČR, z jedné státní organizace, zejména když stanovisko ŘSD Praha je vyžadováno od MD ČR jako směrodatné?
- Regulární pracovní postup požadovaný Českým normalizačním institutem pro připomínkování a projednávání norem předpokládá jednak jasné souhlasné či nesouhlasné stanovisko na formuláři VYJÁDŘENÍ s doplněnými připomínkami od účastníků připomínkového řízení, jednak věcně dohodnuté a odstraněné rozpory na vlastním připomínkovém jednání. Zástupce MD ČR Ing. L. Tichý, CSc. a stejně tak

zástupce ŘSD, závod Praha Ing. J. Hromádka neposlali ani k jedné z připomínkových 7 ČSN EN a 3 změnám ČSN EN své VYJÁDŘENÍ, ani se žádného ze tří připomínkových jednání dne 25.8., 1.9. a 15.9. osobně nezúčastnili. Za těchto okolností nelze dospět k obecně přijaté shodě ani uzavřít připomínkové jednání ke zpracovaným normám.

Závěr 3	<ul style="list-style-type: none"> • Průběh neúspěšného více než sedmihodinového jednání 15.9.2005 ke čtyřem stranám dvou změn ČSN EN na kamenivo neumožňuje vzhledem k přetrvávajícím rozporům účastníků schválit rozeslané normy a pokračovat v připomínkování norem dalších. • Bez zásadního obratu ve smyslu dodržování pravidel konsensu, respektování schválených požadavků stávajících norem i nově získaných výsledků porovnávacích zkoušek v rámci projektu ISPROFOND není reálné dojít ke shodě u rozpracovaných i v budoucnu připomínkových norem. Toto konstatování není výsledkem jednoho neúspěšného jednání, ale celkovým obrazem o schopnosti dorozumění mezi zainteresovanými pracovníky (viz několikaletý proces projednávání a schvalování TP 170 Navrhování vozovek pozemních komunikací).
----------------	--

4. Aktuální následky, pokud nedojde k radikální změně

Závěr 4.1	<p><u>Ukončení normalizačních úkolů – rozporem</u></p> <p>Vzhledem k nedosažení konsensu a nedokončení regulérního připomínkovacího procesu budou rozpracované normy předány ČNI jako nedokončené, bez vydání v českém jazyce. Evropská norma EN 13285 Unbound mixtures – Specification již platí v EU nejpozději od 31.12.2004 bez českého ekvivalentu.</p>
------------------	--

Závěr 4.2	<p><u>Ukončení projektu ISPROFOND č. 5006210013 v roce 2005.</u></p> <p>Práce plánované a rozpracované v roce 2005 budou dokončeny a projednány schváleným postupem. Návrhy ČSN EN, NA, ČSN jako požadované výstupy projektu byly naplněny bez ohledu na výsledky připomínkového jednání. Práce plánované na rok 2006 a 2007 k dalším sadám specifikací pro stavbu vozovek nebudou zahájeny.</p>
------------------	--

Závěr 4.3	<p><u>Zrušení plánovaných kurzů školení.</u></p> <p>K jednotlivým skupinám norem pro stavbu vozovek (Nestmelené vrstvy – 1.Q 2006) nebudou uskutečněny připravované kurzy, vzhledem k tomu, že nebyly schváleny řešené normy. Případné získání dotace ve výši 3,1 mil. Kč pro Sdružení na školení pro nestmelené vrstvy nebude čerpáno.</p>
------------------	---

Zpracoval: Ing. Igor Večerka

Přílohy:

1. Nesouhlasné VYJÁDŘENÍ ŘSD závod Brno ke změně ČSN EN 13043 (součinitel ohladitelnosti PSV)
2. Stanovisko „do diskuse“ ŘSD závod Praha ke změně součinitele ohladitelnosti PSV
3. Stanovisko MD ČR k ČSN na kamenivo a nestmelené směsi
4. Zpřísnující požadavky TKP 5 na kamenivo, rozpor s praxí řešený v rámci projektu ISPROFOND, dílčí úkol 4 v roce 2005.